

2. Європейська конвенція з захисту прав людини. Електронний ресурс: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text (дата звернення 10.03.2026);

3. Закон України «Про прокуратуру». Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text> (дата звернення 10.03.2026);

4. Кримінально-виконавчий кодекс України. Електронний ресурс: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1129-15#Text> (дата звернення 10.03.2026).

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-607-5-8>

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ГАРАНТІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЖУРНАЛІСТІВ

Боровик Людмила Андріївна

*кандидат педагогічних наук, доцент,
академік Академії адміністративно-правових наук,
член-кореспондент Міжнародної кадрової академії
доцент кафедри кримінально-правових
та адміністративно-правових дисциплін
Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янчука
м. Рівне, Україна*

На нашу думку, адміністративно-правові гарантії професійної діяльності журналістів та обов'язки суб'єктів публічної адміністрації є досить широкими, а тому їх слід поділити за наступними критеріями:

1) за функціональною спрямованістю: а) свобода інформаційної діяльності; б) право отримувати інформацію від державних органів; в) право відмовлятися від розголошення джерела інформації; г) заборона цензури; ґ) гарантії безперешкодного доступу до інформації; д) захист від неправомірного втручання; е) адміністративно-процесуальні гарантії, що включають право оскаржувати дії/бездіяльність посадових осіб у адміністративному та судовому порядку;

2) за джерелом правового регулювання: а) конституційні гарантії. Це сукупність встановлених конституцією норм, правозахисних інститутів, які є базою гарантування основних прав, свобод та обов'язків громадян. А саме по конституційних гарантіях, наголошує вчений, вже можна судити про реальність проголошених прав, про їх суб'єктивний,

особистий, діючий характер забезпеченості не тільки і не стільки індивідуальними можливостями окремого громадянина, скільки всім існуючим ладом [1, с.36-37]. Ці гарантії закріплення у статтях 15, 34, 32 Конституції України (свобода слова, право на інформацію, недоторканність приватного життя); б) законодавчі, що передбачені рядом законодавчих актів, наприклад: Законами України «Про інформацію»; «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні»; «Про медіа»; тощо;

3) за способом реалізації: а) матеріальні гарантії, які передбачають надання необхідних умов для здійснення професійної діяльності журналістами; б) процесуальні гарантії, – встановлення чітких процедур отримання інформації, оскарження рішень, участі в адміністративних справах;

4) за суб'єктами гарантій, що реалізують заходи щодо захисту журналістів: а) гарантії, що надаються державою (в особі її органів та їх посадових осіб); б) міжнародні гарантії.

Підбиваючи підсумок слід зазначити, що саме так виглядає система адміністративно-правових гарантій професійної діяльності журналістів. Їх належне закріплення та практична реалізація дозволяє встановити межі втручання держави у журналістську діяльність, регламентувати порядок доступу до інформації, процедури акредитації, а також права на отримання, поширення та захист інформації [2, с.327].

Література

1. Заворотченко Т. М. Конституційно – правові гарантії прав і свобод людини і громадянина в Україні : дис... канд. юрид. наук / Т. М. Заворотченко . Київ : Б. в., 2002 . 222 с.

2. Боровик Л.А. Поняття та види адміністративно-правових гарантій професійної діяльності журналістів. *Право та державне управління*. 2025. № 2. С. 323-328. DOI <https://doi.org/10.32782/pdu.2025.2.43>